

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de handel in Bouwmaterialen (Bpf HiBiN)

ESG Beleid

Versie	Datum	Door	Status	Omschrijving wijziging incl. aanleiding
1.0	17-01-2018	BVC	Voorlopig	
2.0	29-01-2018	Bestuur	Definitief	
3.0	23-03-2020	BVC	Concept	Algemene update, toevoegingen: <ul style="list-style-type: none"> • Bij investment cases ESG doelstellingen/wensen/restricties meenemen • Bij selectie wordt ESG alternatief meegenomen • Bij selectie: is dit partij die luistert naar onze engagement? • Bij monitoring wordt engaged richting beheerders (dat is anders dan richting bedrijf) • Resultaten Deelnemersonderzoek 2018 • Periodieke stelt het bestuur ESG stress scenario's vast , waaronder klimaatscenario's • Op Impact investing zijn er nog geen expliciete doelstellingen • ESG keuzes worden (jaarlijks) gekwantificeerd in risico-rendement op fund level. • Compliance met wet- en regelgeving, zoals de SRDII-richtlijn.
4.0	06-07-2020	Bestuur	Definitief	Vaststellen voorgestelde wijzigingen

Inhoudsopgave

1.	Over dit document	4
2.	Inleiding	4
3.	Algemene uitgangspunten	5
4.	Deelnemersonderzoek	6
4.	ESG-beleid	7
4.1.	ESG-beleggingsbeleid.....	7
4.2.	Doelstellingen	7
4.3.	Wet- en regelgeving	7
5.	Uitvoering ESG.....	8
5.1.	Sturing	8
5.2.	UN Global Compact en PRI	9
5.3.	Uitsluitingenbeleid	9
5.4.	Stembeleid	9
5.5.	Engagement.....	9
6.	Monitoring en verantwoording	10
7.	Bijlage overzicht ESG binnen huidige beleggingsportefeuille	11

1. Over dit document

Dit document beschrijft het ESG-beleid van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Handel in Bouwmaterialen (hierna: Bpf HiBiN of het fonds). Bpf HiBiN ziet het ontwikkelen van het ESG-beleid als een iteratief proces, waarvan het uiteindelijke eindpunt nog niet is bereikt. Daarom is dit een levend document, dat gedurende dit proces wordt aangepast.

De Balansmanagement en vermogensbeheercommissie (hierna: BVC) van Bpf HiBiN heeft aangegeven het ESG-beleid vorm te willen gaan geven. Het gewenste proces is om eerst een ESG-beleid te definiëren alvorens over te gaan tot implementatie. In dit geval worden er al wat stappen gezet en wordt gedurende het proces het beleid en de doelstelling waar nodig aangescherpt. Dit omdat het fonds het ESG-beleid nog niet volledig heeft uitgekristalliseerd en er gedurende het proces nog een aantal besluiten genomen moeten worden. Gelijktijdig ontwikkelt ook de aanbiedersmarkt zich en komen er naar verwachting steeds meer en betere producten (van vermogensbeheerders) en tools (van dataproviders) waarmee het beleid van het fonds verder kan worden vormgegeven.

Dit document gaat niet zozeer over de uitvoering van het beleid, maar wel over de strategie. In dit document wordt beschreven:

- de doelstelling van het ESG-beleid van Bpf HiBiN (beleid);
- hoe Bpf HiBiN hier sturing aan wil geven (uitvoering);
- hoe Bpf HiBiN hier verantwoording over aflegt (monitoring).

2. Inleiding

Bpf HiBiN heeft voor verantwoord beleggen de volgende definitie en visie geformuleerd.

Definitie

Verantwoord beleggen is een beleggingsbenadering die nadrukkelijk rekening houdt met milieu, sociale en governance-overwegingen (ESG-factoren).

Visie

Het fonds heeft ten doel, overeenkomstig de bepalingen van de statuten en van het (de) pensioenreglement(en) van het fonds, werknemers en gewezen werknemers, alsmede hun nagelaten betrekkingen te beschermen tegen geldelijke gevolgen van ouderdom, overlijden en arbeidsongeschiktheid.

Het bestuur heeft als taak het pensioenfonds zodanig te besturen dat deze doelstelling wordt gerealiseerd. Voor een pensioenfonds is het beleggingsbeleid, naast de andere financiële sturingsmiddelen, voor het verschaffen van een goed en betaalbaar pensioen van cruciaal belang. De visie van Bpf HiBiN is dat verantwoord beleggen bijdraagt aan haar langetermijn doelstelling en onderdeel is van haar fiduciaire taak door verantwoordelijkheid te nemen als kapitaalverschaffer.

Met beleggingen verdienen pensioenfondsen geld. Vanzelfsprekend hebben pensioenfondsen daarbij ook verantwoordelijkheden: People, Planet en Profit moeten wat Bpf HiBiN betreft in harmonie zijn. Natuurlijk mag en moet een bedrijf geld verdienen, maar niet ten koste van alles

3. Algemene uitgangspunten

Op basis van de visie en de al bestaande investment belief over ESG beleggen heeft Bpf HiBiN de volgende uitgangspunten voor verantwoord beleggen gedefinieerd:

- Verantwoord beleggen maakt integraal onderdeel uit van het beleggingsbeleid van HiBiN. Bij beleggingsbeleid beslissingen is de ESG impact onderdeel van de besluitvorming.
- Verantwoord beleggen mag leiden tot iets hogere kosten (enkele basispunten) maar mag geen negatieve impact hebben op het risico-rendementsprofiel van de portefeuille.
- Bij beleggingen met gelijke risico- rendementskarakteristieken gaat de voorkeur uit naar een invulling met verantwoord beleggen.
- Bpf HiBiN is zich bewust van de invloed die zij als belegger kan uitoefenen en ziet het als haar maatschappelijke verantwoordelijkheid om bijvoorbeeld haar stemrecht uit te oefenen.
- Bpf HiBiN heeft ook aandacht voor de mogelijke negatieve consequenties die een (te) strikt ESG-beleid kan hebben op de omvang van het belegbaar universum en het kostenniveau.
- Bpf HiBiN wil geen concessies doen aan de compleetheid van de portefeuille. De portefeuille-invulling moet een goede afspiegeling zijn van de betreffende beleggingscategorie.
- Bpf HiBiN voert een uitsluitingenbeleid en een engagement beleid waarover verantwoording wordt gegeven en waar het fonds op aanspreekbaar is.
- Conform de wettelijke eisen belegt Bpf HiBiN in geen geval, direct of indirect via fondsen, in ondernemingen die clustermunitie produceren, verkopen of distribueren.
- Bpf HiBiN vermijdt te beleggen in bedrijven die tabak produceren, onderhouden of verhandelen.
- Bpf HiBiN legt de invulling van het ESG-beleggingsbeleid voor alle onderdelen van de beleggingsportefeuille vast. In de evaluatie van beleggingscategorieën is verantwoord beleggen een specifiek criterium.
- Bpf HiBiN streeft naar objectivering (meetbaar maken) van het ESG-beleid.
- Bpf HiBiN legt over zijn ESG beleggingsbeleid op hoofdpunten verantwoording af aan zijn stakeholders.
- Bpf HiBiN is van mening dat verantwoord beleggen een leerproces is en nog niet volgroeid, noch bij het eigen fonds nog in de markt vanwege een gebrek aan goede data.
- Bpf HiBiN volgt ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving, maar ook initiatieven in de pensioensector zoals het IMVB-convenant.

4. Deelnemersonderzoek

In 2018 heeft Bpf HiBiN een deelnemersonderzoek uitgevoerd, Dit is een actualisatie van het onderzoek uit 2015. Voor het ESG-beleid is het criterium 'Maatschappelijk verantwoord beleggen' van belang.

In de tabel hieronder zijn de resultaten voor 2015 en 2018 samengevat.

Onderwerp	Stelling	2015	2018
Voorkeur beleggingen	Ik vind duurzaamheid heel belangrijk Ik heb graag dat Bpf HiBiN hierin zoveel mogelijk belegt, zelfs als dit minder zou opleveren.	3,6%	8,8%
	Ik vind duurzaamheid heel belangrijk. Ik heb graag dat Bpf HiBiN hierin zoveel mogelijk, zelfs als dat iets minder zou opleveren. Maar het rendement blijft voor mij wel belangrijk.	27,4%	29,3%
	Zoals Bpf HiBiN het nu doet, 25% tot 30% duurzaam beleggen is voor mij voldoende. We hoeven niet het braafste jongetje van de klas te zijn.	52,1%	46,6%
	Beleggen in duurzaamheid hoet voor mij niet. Rendement staat voor mij voorop.	16,9%	15,3%
Onderwerp	Stelling	2015	2018
Stel dat de kosten stijgen doordat we meer maatschappelijk verantwoord beleggen. Hoeveel lager mag het rendement zijn?	Ik vind duurzaamheid heel belangrijk Ik heb graag dat Bpf HiBiN hierin zoveel mogelijk belegt, zelfs als dit minder zou opleveren.		46,6%
	Ik accepteer een lager rendement tussen de 0 en 0,05% per jaar.		34,4%
	Ik accepteer een lager rendement tussen de 0,05% en 0,10% per jaar.		11,4%
	Het rendement mag meer dan 0,10% per jaar lager zijn als we daarmee duurzaam beleggen.		7,6%

4. ESG-beleid

4.1. ESG-beleggingsbeleid

Het ESG-beleid van HiBiN is gebaseerd op de resultaten van het deelnemersonderzoek uit 2015 en zal worden geüpdate op basis van het deelnemersonderzoek van 2018. Binnen het ESG-raamwerk is er geen specifieke voorkeur voor focus op een van de E, S of G factoren.

Belangrijke thema's binnen deze factoren zijn tabak, wapenindustrie en kinderarbeid. De deelnemers hebben specifiek aangegeven bereid te zijn iets in te leveren als hierdoor kinderarbeid wordt uitgesloten.

4.2. Doelstellingen

De doelstelling van het ESG-beleid van HiBiN is tweeledig, namelijk:

Portefeuilledoelstelling

Met verantwoord beleggen streeft Bpf HiBiN er in de eerste plaats naar rekening te houden in de daadwerkelijke beleggingsportefeuille met bovengenoemde wensen van de deelnemers. Dit betekent dus dat het fonds meer wil beleggen in bedrijven en landen met een goede [E/S/G]-score en minder of zelfs niet wil beleggen in bedrijven en landen in de tabaksproductie, wapenhandel en landen en bedrijven die betrokken zijn bij kinderarbeid. Bpf HiBiN heeft hiermee ten doel dat de portefeuille beter presteert op ESG dan een portefeuille waarbij geen rekening wordt gehouden met ESG factoren.

Bpf HiBiN vindt het belangrijk om het effect van de wijzigingen door het ESG beleid inzichtelijk en meetbaar maken. Hierbij wordt mede gebruik gemaakt van de ESG-score van bedrijven en landen. Het fonds zal de portefeuille periodiek (laten) scoren op ESG-criteria om te inzicht te houden in de effectiviteit van het ESG-beleid. Door kwantificering is het mogelijk de gewenste doorlopende verbetering van beleid en het inzicht van de effectiviteit van het beleid te monitoren.

In een later stadium zal Bpf HiBiN mogelijk concrete doelstellingen koppelen aan die ESG scores. Hierbij zal de nadruk liggen op de [E/S/G]-score. Dit kan bijvoorbeeld door minimale scores voor beleggingen te hanteren om in de portefeuille opgenomen te worden of alleen in de beste 25% scorende bedrijven te beleggen. Het fonds wil niet dat de toepassing van het ESG-beleid leidt tot een lager verwacht rendement voor de deelnemers en het mag ook niet leiden tot concentratierisico. Daarnaast heeft het fonds aandacht voor mogelijk hogere kosten. Verantwoord beleggen mag leiden tot iets hogere kosten (enkele basispunten) maar mag geen negatieve impact hebben op het risico-rendementsprofiel van de portefeuille. Deze verschillende aspecten weegt Bpf HiBiN in haar besluitvorming af.

Voor Impact Investing heeft Bpf HiBiN vooralsnog geen expliciete (en afwijkende) doelstellingen.

Invloeddoelstelling

Anderzijds wil Bpf HiBiN invloed uitoefenen op de bedrijven waarin het belegt om het beter te doen op ESG gebied. De instrumenten die hierbij worden ingezet zijn stemmen ('voting') en het aangaan van gesprekken met het bedrijf/land over wat voor Bpf HiBiN belangrijk is (engagement).

Investment cases

De portefeuille- en invloeddoelstellingen verschillen tussen beleggingscategorieën. Per beleggingscategorie maakt Bpf Hibin keuzes welke doelstellingen en restricties worden gehanteerd. De keuzes worden vastgelegd in de investment cases.

4.3. Wet- en regelgeving

De ontwikkeling op het gebied van wet- en regelgeving ten aanzien van ESG-beleid gaat snel. Bpf HiBiN volgt de ontwikkelingen en draagt zorg dat het MVB-beleid in overeenstemming wordt gebracht. Naast wet- en regelgeving volgt Bpf HiBiN ook initiatieven van de pensioensector, zoals het IMVB-convenant.

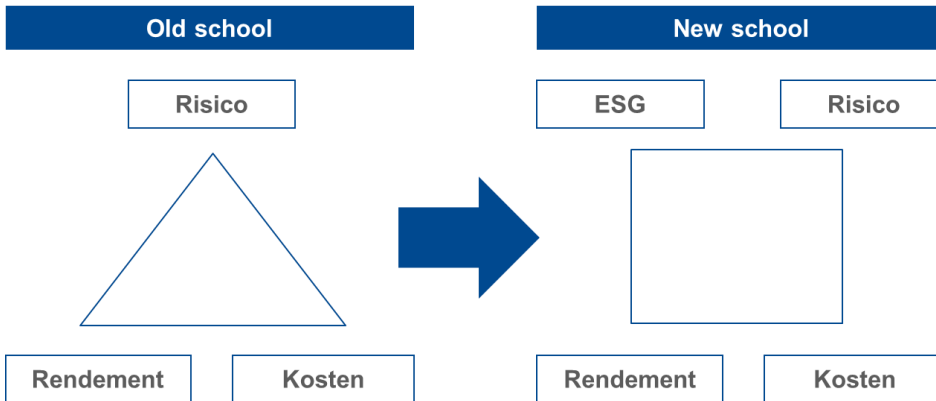
Momenteel heeft Bpf HiBiN specifiek aandacht voor de eisen die volgen uit:

- De IORP II-richtlijn
- De SRD II-richtlijn
- IMVB-convenant

5. Uitvoering ESG

5.1. Sturing

Bij besluitvorming over het beleggingsbeleid wordt de impact van de keuze op het ESG-beleid standaard meegenomen. Dit wordt enerzijds gedaan op basis van de ESG-score (kwantitatief), maar dit kan ook beschrijvend (kwalitatief) worden weergegeven. ESG wordt toegevoegd aan de driehoek rendement-risico-kosten als onderdeel van de besluitvorming.

Door de ESG-impact in de besluitvorming te betrekken wordt het ESG beleid geïntegreerd in de bestuurlijke cyclus. Dit geldt voor elke stap in het beleggingsproces.

Specifieke sturing

- Manager selectie: er wordt ten minste een ESG-alternatief meegenomen (stap 3 in het beleggingsproces)
- Manager selectie: het bestuur stelt vast of de engagement door de vermogensbeheerder aansluit bij de invloedsdoelstellingen van het pensioenfonds (stap 3 in het beleggingsproces).
- Asset allocatie: periodiek stelt het bestuur ESG stress-scenario's vast. Binnen Environmental is de eerste denkrichting klimaatgerelateerde scenario's (stap 1 in het beleggingsproces).

Stap	Praktische toepassing
1 Beleggingsplan/ portefeuilleconstructie	Bij de vaststelling van het beleggingsplan wordt de ESG-impact van de voorgestelde wijzigingen meegenomen.
2 Benchmark selectie	Bij de keuze voor een benchmark wordt de score meegenomen in de besluitvorming.
3 Inrichting mandaat	Bij het inrichten van een mandaat wordt expliciet de ESG-score meegenomen.
4 Selectie vermogensbeheerders	Bij de selectie van een vermogensbeheerder wordt de ESG-impact meegewogen.
5 Monitoring portefeuille	Bij de monitoring van de beleggingsportefeuille wordt naast rendement en risico gekeken naar de ESG-ontwikkeling.
6 Monitoring vermogensbeheerders	Bij de monitoring van de vermogensbeheerders wordt de ESG-ontwikkeling meegenomen.

Door de ESG-impact in elk besluit mee te nemen, wordt inzichtelijk gemaakt of het besluit bijdraagt aan de ESG-doelstellingen van Bpf HiBiN.

5.2. UN Global Compact en PRI

Bpf HiBiN heeft de principes van het Global Compact van de Verenigde Naties en de zes principes van de Verenigde Naties (UN PRI: United Nations Principles for Responsible Investments) onderschreven. Omdat Bpf HiBiN niet zelf belegt, heeft het fonds er voor gekozen niet langer zelf de PRI te ondertekenen, maar kiest het bewust alleen voor vermogensbeheerders die de PRI hebben ondertekend. Bpf HiBiN monitort de managers hier op.

De zes principes van PRI zijn:

1. wij zullen milieu, sociale en governance aspecten betrekken bij ons beleggingsbeleid en investeringsbeslissingen;
2. wij zullen actief invulling geven aan ons aandeelhouderschap en daarbij milieu, sociale en governance aspecten betrekken;
3. wij streven naar openbaarheid over milieu, sociale en governance aangelegenheden door de entiteiten waarin wij investeren;
4. wij streven naar acceptatie en implementatie van deze principes in de financiële sector;
5. wij zullen samenwerken om de effectiviteit in de implementatie van deze principes te bevorderen;
6. wij zullen rapporteren over de activiteiten en de voortgang bij de implementatie van deze principes.

5.3. Uitsluitingenbeleid

Omdat Bpf HiBiN in beleggingsfondsen belegt (in plaats van in discretionaire mandaten) is Bpf HiBiN voor haar ESG-beleid afhankelijk van de fondsen waar het in belegt en kan het niet zelf individuele ondernemingen screenen op de voor Bpf HiBiN belangrijke thema's.

Bpf HiBiN kan echter wel beleggen in beleggingsfondsen die uitsluiten op basis van internationale standaarden (zoals bijvoorbeeld UN Global Compact). Bij de selectie van beleggingsfondsen worden indien mogelijk alleen ESG-screened versies overwogen (stap 3 in het beleggingsproces). Dit is echter niet voor alle beleggingscategorieën mogelijk en wordt nu derhalve alleen nog toegepast op de beleggingscategorie aandelen. Als voor andere beleggingscategorieën de mogelijkheden van ESG-screened fondsen toenemen, zal Bpf HiBiN dit ook voor de overige beleggingscategorieën toe gaan passen.

5.4. Stembeleid

Bpf HiBiN ziet het uitoefenen van haar stemrecht als haar maatschappelijke verantwoordelijkheid. Daarom wil het fonds stemmen op aandeelhoudersvergaderingen om invloed uit te oefenen op de bedrijven waarin het belegt. Het stembeleid wordt meegenomen bij het selecteren van een vermogensbeheerder en toegepast op de beleggingscategorie aandelen (stap 3 in het beleggingsproces).

5.5. Engagement

Bpf HiBiN wil door middel van het aangaan van de dialoog (engagement) positieve verandering bewerkstelligen bij de bedrijven waarin het belegt en ondernemingen stimuleren om maatregelen te nemen om schendingen in de toekomst te voorkomen. Het fonds vindt het belangrijk om de dialoog aan te gaan om de kans op positieve verandering te benutten. Het fonds voert de dialoog op het niveau van de manager. De manager voert de dialoog op het niveau van de ondernemingen (stap 6 in het beleggingsproces).

Engagement wordt toegepast op de beleggingscategorie aandelen. Het engagementbeleid wordt meegenomen bij het selecteren van een vermogensbeheerder.

6. Monitoring en verantwoording

Bpf HiBiN legt verantwoording af over het ESG-beleid op de twee beleidsdoelstellingen. Het fonds legt vast wat de acties en de resultaten zijn voor zowel de portefeuilledoelstelling als de invloeddoelstelling. Dit doet het fonds door de portefeuille periodiek te (laten) scoren op ESG-criteria om te inzicht te houden in de effectiviteit van het ESG-beleid (stap 5 in het beleggingsproces). Daarnaast worden ESG-keuzes gekwantificeerd door risico en rendement van grijze en groene benchmarks te vergelijken (stap 2 in het beleggingsproces).

Door kwantificering is het mogelijk de gewenste doorlopende verbetering van beleid en het inzicht van de effectiviteit van het beleid te monitoren. Bpf HiBiN rapporteert hierover in haar jaarverslag en op haar website.

Daarnaast zal Bpf HiBiN zal periodiek inzichtelijk maken welke invloed zij heeft uitgeoefend om verbeteringen te bewerkstelligen op het gebied van ESG.

7. Bijlage overzicht ESG binnen huidige beleggingsportefeuille

Bpf HiBiN heeft de volgende vermogensbeheerders aangesteld voor de verschillende beleggingscategorieën in de portefeuille (waar van toepassing zijn de door het fonds gehanteerde ESG-benchmarks specifiek opgenomen):

- Aandelen (passief beheer):
 - Northern Trust: aandelen opkomende markten (*MSCI Emerging Markets Custom ESG*)
 - Northern Trust: aandelen ontwikkelde landen (*MSCI World Custom ESG 100% Hedged*)
- Bedrijfsobligaties (actief beheer):
 - Aberdeen Standard
- Emerging Markets Debt Hard Currency (passief beheer):
 - Legal & General (*ESG EMBI Global Diversified*)
- High Yield (actief beheer):
 - Wells Fargo Asset Management
- Matchingportefeuille (passief beheer):
 - BlackRock
- Vastgoed (actief beheer):
 - Syntrus Achmea Real Estate & Finance
- Hypotheken (actief beheer):
 - Syntrus Achmea Real Estate & Finance: Particuliere en Zakelijke hypotheken

Alle strategieën in de portefeuille en de matchingportefeuille van Bpf HiBiN worden beheerd door vermogensbeheerders die de Principles for Responsible Investments hebben ondertekend en Bpf HiBiN monitort hierop.

Onderstaande tabellen geven voor de verschillende beleggingscategorieën aan van welke instrumenten er gebruik wordt gemaakt.

Portefeuille Fonds / Mandaat	Matchingportefeuille
Engagement	N.v.t.
Stemmen	N.v.t.
Uitsluiting	T.a.v. het geldmarktfonds 'BlackRock LEAF' binnen de matchingportefeuille: uitsluiting o.b.v. uitsluitingscriteria van het BlackRock zoals bijvoorbeeld: wapens, fossiele brandstoffen, thermal coal, nucleaire energie, civil firearms, teer, teerzand, tabak.
Impact	Green bonds zijn onderdeel van het instrumentarium van de vermogensbeheerder. Afhankelijk van marktomstandigheden kan de beheerder kiezen voor een groene obligatie. T.a.v. het geldmarktfonds 'BlackRock LEAF' binnen de matchingportefeuille: Minimaal jaarlijks wordt 5% van de nettowinst op de management fee buiten het fonds om besteed aan aankoop en retirement van <i>carbon credits</i> . Hiermee wordt de wereldwijde CO ₂ -uitstoot gereduceerd.
Overig	Specifiek voor het geldmarktfonds 'BlackRock LEAF' binnen de portefeuille geldt dat er een overweging wordt aangebracht naar uitgevende instellingen die bovengemiddeld scoren op ESG. BlackRock combineert data, ESG risk metrics en ratings, aangeleverd door onafhankelijke research leveranciers voor hun modellen.

Portefeuille Fonds / Mandaat	Aandelen Ontwikkelde landen	Aandelen Opkomende landen
Engagement	<ul style="list-style-type: none"> ▪ O.b.v. Global Engagement Principles Northern Trust. Belangrijke thema's: risicomangement, milieu, organisatiestructuur en beloningsbeleid. ▪ Northern Trust maakt gebruik van Hermes EOS voor aanvullende monitoring en engagement. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ O.b.v. Global Engagement Principles Northern Trust. Belangrijke thema's: risicomangement, milieu, organisatiestructuur en beloningsbeleid. ▪ Northern Trust maakt gebruik van Hermes EOS voor aanvullende monitoring en engagement.
Stemmen	<p>O.b.v. proxy guidelines waarin per onderwerp is vastgelegd wat de richtlijnen voor voting zijn. Northern Trust besteedt deze werkzaamheden uit aan "Proxy Voting Service" waarbij de guidelines het uitgangspunt zijn en aanvullende instructies door NT worden gegeven indien het een case-by-case voting betreft.</p>	<p>O.b.v. proxy guidelines waarin per onderwerp is vastgelegd wat de richtlijnen voor voting zijn. Northern Trust besteedt deze werkzaamheden uit aan "Proxy Voting Service" waarbij de guidelines het uitgangspunt zijn en aanvullende instructies door NT worden gegeven indien het een case-by-case voting betreft.</p>
Uitsluiting	<p>Uitgangspunt zijn de door Northern Trust opgestelde ESG criteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Op basis van UN Global Compact principes; ▪ Ondernemingen betrokken bij de productie, distributie of verkoop van tabak; ▪ Ondernemingen betrokken bij de productie van controversiële wapens; ▪ Ondernemingen met een controversiële samenstelling van het bestuur. 	<p>Uitgangspunt zijn de door Northern Trust opgestelde ESG criteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Op basis van UN Global Compact principes; ▪ Ondernemingen betrokken bij de productie, distributie of verkoop van tabak; ▪ Ondernemingen betrokken bij de productie van controversiële wapens; ▪ Ondernemingen met een controversiële samenstelling van het bestuur.
Overig	<p>Er wordt een ESG benchmark gehanteerd: <i>MSCI World Custom ESG 100% Hedged to EUR.</i></p>	<p>Er wordt een ESG benchmark gehanteerd: <i>MSCI Emerging Markets Custom ESG.</i></p>

Portefeuille Fonds / Mandaat	Bedrijfsobligaties	Emerging Market Debt HC	High Yield
Engagement	Proces: 1) Ongoing due diligence 2) Frequent dialogue 3) Using our voice and 4) Consider all options. De samenwerking met andere partijen wordt hierbij opgezocht.	n.v.t.	Engagement policy Wells Fargo Asset Management. Hierbij wordt gebalanceerd tussen: sector specifieke focus, thematische review en company specific engagements.
Stemmen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Uitsluiting	Op basis van screening op Social Responsible Investing criteria worden bedrijven uitgesloten die niet aan de minimale ESG standaarden voldoen en met potentiële 'capital destructive' activiteiten	Conform de JP Morgan ESG EMBI Global Diversified benchmark. Uitsluiting o.b.v.: <ul style="list-style-type: none"> ▪ UN Global Compact ▪ Thermal coal ▪ Tabak ▪ Controversiële wapens 	Enkel de verplichte uitsluiting om aan UCITS-richtlijn te voldoen (clustermunitie).
Overig	Research integratie: ESG risico's zijn integraal onderdeel van het credit research proces. Hiermee wordt het lange termijn aspect zwaarder meegewogen.	Er wordt een ESG-benchmark gehanteerd: JPMorgan ESG EMBI Global Diversified. Hierbinnen wordt gebruik gemaakt van <i>tilting</i> : overweging van uitgevende instellingen die goed scoren op ESG. Impact met green bonds (Climate Bonds Initiative).	Via ESG Research platform worden de grootste ESG risicofactoren gemonitord en besproken.

Portefeuille Fonds / Mandaat	Vastgoed	Hypotheken
Engagement	n.v.t.	n.v.t.
Stemmen	n.v.t.	n.v.t.
Uitsluiting	-	-
Overig	Direct vastgoed: Duurzaamheid is specifiek onderdeel van de portefeuilleplannen, thema's: <ol style="list-style-type: none"> 1. CO2-reductie 2. Sociaal 3. Gezond 4. Verbeteren GRESB-score 	Verduurzaming krijgt specifieke aandacht in portefeuille. Thema's: <ol style="list-style-type: none"> 1. Energie labels bij onderhoud en renovatie 2. Energiebesparende maatregelen 3. CO2 footprint 4. Integraal onderdeel acceptatiebeleid Daarnaast is er specifieke aandacht van de hypotheek verstrekkers voor de financiële situatie van de geldlener, gericht

		op het voorkomen van verplichte verkoop.
--	--	--